

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи

_____ Світлана ЛУТКОВСЬКА

«_____» _____ 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

АНАТОМІЯ СВІЙСЬКИХ ТВАРИН

Рівень вищої освіти Другий (магістерський)
Галузі знань 21 Ветеринарія
Спеціальність 211 Ветеринарна медицина
Освітньо-професійна програма Ветеринарна медицина

Робоча програма навчальної дисципліни «Анатомія свійських тварин». Рівень вищої освіти Другий (магістерський), галузі знань 21 Ветеринарія, спеціальність 212 Ветеринарна медицина, освітньо-професійна програма Ветеринарна медицина, 2024 р., 25 с.

Розробник:

Паладійчук О.Р., кандидат с.-г. наук, доцент кафедри ветеринарної гігієни, санітарії і експертизи.

Викладачі:

Паладійчук О.Р, кандидат с.-г. наук, доцент кафедри ветеринарної гігієни, санітарії і експертизи.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри ветеринарної гігієни, санітарії і експертизи.

Протокол від «29» липня 2024 року №1.

Завідувач кафедри _____ Оксана ПКУЛА

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні навчально-методичної комісії факультету ветеринарної медицини

Протокол від «30» липня 2024 року № 1.

Голова навчально-методичної комісії факультету _____ Оксана ПКУЛА

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні науково - методичної комісії Вінницького національного аграрного університету.

Протокол від «31» липня 2024 року № 1.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів – 8	21 Ветеринарія 211 Ветеринарна медицина Другий (магістерський)	Обов'язкова	
		Рік підготовки:	
1-й			
Семестр			
Атестацій – 4		1-й	2-й
Загальна кількість годин –240		Лекції	
		26 год.	20 год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3,0 самостійної роботи студента – 5,0		Практичні, семінарські	
		30 год.	14 год.
		Лабораторні	
	Самостійна робота		
	150 год.		
	Вид контролю: іспит		

Програма навчальної дисципліни передбачає перезарахування кредитів освітніх компонентів, отриманих студентами, які навчались за програмою академічної мобільності, неформальної та інформальної освіти за наявності відповідних підтверджуючих документів.

Передбачено розробка аудіокурсу, дистанційних online курсів для здобувачів з особливими освітніми проблемами (інклюзивної освіти).

Призначення навчальної дисципліни

Освітня компонента Анатомія свійських тварин вивчається за навчальним планом підготовки здобувачів рівень вищої освіти другий (магістерський), галузь знань 21 Ветеринарія, спеціальність 211 Ветеринарна медицина.

Освітня компонента Анатомія свійських тварин формує уміння, навички та компетенції, необхідні для фахівця з ветеринарної медицини.

Мета вивчення навчальної дисципліни - формування у здобувачів теоретичних знань, що надає можливість моделювати і вивчати на різних рівнях організації (молекулярному, субклітинному, клітинному та органному) загальні біологічні процеси, пов'язані, зокрема, з диференціацією, проліферацією та смертю клітин, зі структурною організацією та функціонуванням тканин.

Задачі вивчення дисципліни - з'ясувати еволюції тканин, становлення і розвиток їх в організмі, вивчити будови і функції клітин, тканин, органів і міжклітинної речовини, з'ясувати взаємодії клітин в межах однієї тканини і оточуючих тканин; пізнати будову організму свійських тварин у видовому, породному та віковому аспектах, розвитку і взаємозв'язку з навколишнім середовищем; набути знання топографії окремих органів і ділянок тіла тварин; набути навичок препарування для засвоєння взаємозв'язку і розташування м'язів, суглобів, судин, нервів, лімфовузлів та інших органів.

Пререквізити і постреквізити навчальної програми

Анатомія свійських тварин належить до навчальної дисциплін обов'язкової компоненти, освітній компонент циклу загальної підготовки (професійної, гуманітарної та ін.).

Анатомія, як наука, що є складовою частиною біології тісно пов'язана з іншими науками, і насамперед з Гістологією, цитологією та ембріологією, Зоологією, Фізіологією, Біохімією й Екологією, а також із клінічними дисциплінами: Хірургією, Акушерством та гінекологією, Клінічною діагностикою, Терапією, які формують знання лікаря ветеринарної медицини у майбутніх спеціалістів;

- при вивченні даної дисципліни використовуються знання, отримані з таких дисциплін (пререквізитів): Латинська мова, Біофізика;

- основні положення навчальної дисципліни мають застосовуватися при вивченні таких дисциплін (постреквізитів): Фізіологія тварин, Ветеринарно-санітарна експертиза, Акушерство та гінекологія, Патологічна анатомія і розтин, Судова ветеринарна експертиза.

2. Компетентності та результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен володіти інтегральним, загальними та фаховими компетентностями, зокрема:

Інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні завдання і проблеми у галузі ветеринарної медицини або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень, упровадження інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК5. Здатність застосовувати методи і методики патологоанатомічної діагностики хвороб тварин для встановлення остаточного діагнозу та причин їх загибелі.

Спеціальні (фахові) компетентності (ФК):

ФК11. Здатність застосовувати знання з біобезпеки, біоетики та добробуту тварин у професійній діяльності.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

ПРН 1. Знати і грамотно використовувати термінологію ветеринарної медицини.

ПРН 10. Пропонувати та використовувати доцільні інноваційні методи і підходи вирішення проблемних ситуацій професійного походження.

Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів освіти соціальні навички (softskills): комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах), лідерські навички (реалізується через: робота в групах).

3. Програма навчальної дисципліни

Атестація 1. Osteologia – вчення про скелет. Синдесмологія

Тема 1. Поняття про анатомію. Об'єкти та методи анатомічних досліджень

Тема 2. Тканини та їх класифікація. Зародкові листки та їх диференціація

Тема 3. Характеристика апарату руху та будова скелету

Тема 4. Будова кістки, як органу. Типи кісток. Хімічний склад кістки та її фізичні властивості

Тема 5. Розвиток кісток та закономірності різних видів скостеніння: ендесмальне, енхондральне, перихондральне (періостальне)

Тема 6. Будова хребетного стовбуру, його філо- та онтогенез. Структура “кісткового сегменту”. Морфо-функціональна характеристика, філогенез та онтогенез черепа

Тема 7. Структура, філо- та онтогенез скелету кінцівок. Способи опори кінцівки об землю.

Тема 8. З'єднання кісток в скелеті.

Атестація 2. Скелетна мускулатура та шкірний покрив тварин

Тема 9. Характеристика м'язової системи. Хімічний склад м'язів. Будова, м'язу як органу. Допоміжні пристосування м'язів.

Тема 10. Класифікація м'язів за внутрішньою структурою. Групи м'язів за функціональними особливостями

Тема 11. Філогенез та онтогенез скелетних м'язів

Тема 12. Будова і функції шкірного покриву, його філогенез та онтогенез. Похідні шкірного покриву, їх морфо-функціональна характеристика, та розвиток.

Атестація 3. Апарати травлення, дихання, сечовиділення і розмноження

Тема 13. Спланхнологія, поняття про нутроці. Будова і поділ черевної порожнини

Тема 14. Характеристика апарату травлення. Головна кишка - ротоглотка

Тема 15. Морфо-функціональна характеристика, філогенез та онтогенез апарату дихання та органівсечовиділення

Тема 16. Органи розмноження, їх будова та функціональне призначення. Спільні етапи філогенезу та онтогенезу органів розмноження самців та самок.

Атестація 4. Серцево-судинна система, органи кровотворення, імунного захисту та ендокринні залози. Нервова система та органи чуття.

Анатомія птиці

Тема 17. Морфо-функціональна характеристика органів кровообігу, їх філогенез. Будова та розвиток серця. Морфологія кровоносних судин, їх типи, закономірності ходу та галузнення. Розвиток артерій та вен

Тема 18. Структура, функції та розвиток органів лімфообігу. Органи кровотворення, їх будова, класифікація та розвиток

Тема 19. Ендокринна система тварин, її морфо-функціональна характеристика

Тема 20. Закономірності будови та філогенез нервової системи. Рефлекторна дуга та її види. Морфо-функціональна характеристика та онтогенез головного іспинного мозку

Тема 21. Автономна (вегетативна) нервова система.

Тема 22. Органи чуття, їх характеристика та філогенез. Структура та онтогенез органів смакової, нюхової та тактильної чутливості

Тема 23. Особливості будови тіла птиці.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	Усього	у тому числі				
		Л	п	лаб	інд	с.р.
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>
<i>Атестація 1. Osteologia – вчення про скелет. Синдесмологія</i>						
Тема 1. Поняття про анатомію. Об'єкти та методи анатомічних досліджень	6	2				4
Тема 2. Тканини та їх класифікація. Зародкові листки та їх диференціація	6	2				4
Тема 3. Характеристика апарату руху та будова скелету	10	2	4			4
Тема 4. Структура кістки, як органу. Типи кісток. Хімічний склад кістки та її фізичні властивості	8	2	2			4
Тема 5. Розвиток кісток та закономірності різних видів скостеніння: ендесмальне, енхондральне, перихондральне (періостальне)	8	2	2			4
Тема 6. Будова хребетного стовбуру, його філо- та онтогенез. Структура “кісткового сегменту”. Морфо-функціональна характеристика, філогенез та онтогенез черепа	8	2	2			4
Тема 7. Структура, філо- та онтогенез скелету кінцівок. Способи опори кінцівки об землю	8	2	2			4
Тема 8. З'єднання кісток в скелеті	6	2	2			2
Разом за атестацію 1	60	16	14			30
<i>Атестація 2. Скелетна мускулатура та шкірний покрив тварин</i>						
Тема 9. Характеристика м'язової системи. Хімічний склад м'язів. Будова, м'язу як органу. Допоміжні пристосування м'язів	12	2	2			8
Тема 10. Класифікація м'язів за внутрішньою структурою. Групи м'язів за функціональними особливостями	14	2	2			10

Тема 11. Філогенез та онтогенез скелетних м'язів	12	2	2			8
Тема 12. Будова і функції шкірного покриву, його філогенез та онтогенез. Похідні шкірного покриву, їх морфо-функціональна характеристика, та розвиток	10	2	-			8
Разом за атестацію 2	48	8	6			34
Всього годин за 1 семестр	108	24	20			64
<i>Атестація 3. Апарат травлення, дихання, сечовиділення і розмноження</i>						
Тема 13. Спланхнологія, поняття про нутрощі. Будова і поділ черевної порожнини	16	2	4			10
Тема 14. Характеристика апарату травлення. Головна кишка - ротоглотка	14	2	2			10
Тема 15. Морфо-функціональна характеристика, філогенез та онтогенез апарату дихання та органів сечовиділення	16	2	4			10
Тема 16. Органи розмноження, їх будова та функціональне призначення. Спільні етапи філогенезу та онтогенезу органів розмноження самців та самок	16	2	4			10
Разом	62	8	14			40
<i>Атестація 4. Інтегруючі системи тіла тварини. Особливості анатомії птиці</i>						
Тема 17. Морфо-функціональна характеристика органів кровообігу, їх філо- та онтогенез. Будова та розвиток серця. Морфологія кровоносних судин, їх типи, закономірності ходу та галуження. Розвиток артерій та вен	12	2	2			8
Тема 18. Структура, функції та розвиток органів лімфообігу. Органи кровотворення, їх будова, класифікація та розвиток	10	2	2			6
Тема 19. Ендокринна система тварин, її морфо-функціональна характеристика	10	2	2			6
Тема 20. Закономірності будови та філогенез нервової системи. Рефлекторна дуга та її види. Морфо-функціональна характеристика та онтогенез головного і спинного мозку	10	2	2			6

Тема 21. Автономна (вегетативна) нервова система	10	2	2			6
Тема 22. Органи чуття, їх характеристика та філогенез. Структура та онтогенез органів смакової, нюхової та тактильної чутливості	8	2	-			6
Тема 23. Особливості будови тіла птахів.	10	2	-			8
Разом	70	14	10			46
Всього годин за 2 семестр	132	22	24			86
Всього за рік	240	46	44			150

5. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
<i>Атестація 1. Osteologia – вчення про скелет. Синдесмологія</i>		
1	Тема 1. Поняття про анатомію. Об'єкти та методи анатомічних досліджень	2
2	Тема 2. Тканини та їх класифікація. Зародкові листки та їх диференціація	2
3	Тема 3. Характеристика апарату руху та будова скелету	2
4	Тема 4. Структура кістки, як органу. Типи кісток. Хімічний склад кістки та її фізичні властивості	2
5	Тема 5. Розвиток кісток та закономірності різних видів скостеніння: ендесмальне, енхондральне, перихондральне (періостальне)	2
6	Тема 6. Будова хребтного стовбуру, його філо- та онтогенез. Структура “кісткового сегменту”. Морфо-функціональна характеристика, філогенез та онтогенез черепа	2
7	Тема 7. Структура, філо- та онтогенез скелету кінцівок. Способи опори кінцівки об землю.	2
8	Тема 8. З'єднання кісток в скелеті	2
<i>Атестація 2. Скелетна мускулатура та шкірний покрив тварин</i>		
9	Тема 9. Характеристика м'язової системи. Хімічний склад м'язів. Будова, м'язу як органу. Допоміжні пристосування м'язів.	2
10	Тема 10. Класифікація м'язів за внутрішньою структурою. Групи м'язів за функціональними особливостями	2
11	Тема 11. Філогенез та онтогенез скелетних м'язів	2
12	Тема 12. Будова і функції шкірного покриву, його філогенез та онтогенез. Похідні шкірного покриву, їх морфо-функціональна характеристика та розвиток	2
<i>Атестація 3. Апарати травлення, дихання, сечовиділення і розмноження</i>		
13	Тема 13. Спланхнологія, поняття про нутрощі. Будова і поділ черевної порожнини	2
14	Тема 14. Характеристика апарату травлення. Головна кишка - ротоглотка	2

15	Тема 15. Морфо-функціональна характеристика, філогенез та онтогенез апарату дихання і органівсечовиділення	2
16	Тема 16. Органи розмноження, їх будова та функціональне призначення. Спільні етапи філогенезу та онтогенезу органів розмноження самців та самок.	2
<i>Атестація 4. Серцево-судинна система, органи кровотворення, імунного захисту та ендокринні залози. Нервова система та органи чуття. Анатомія птиці</i>		
17	Тема 17. Морфо-функціональна характеристика органів кровообігу, їх філо - таонтогенез. Будова та розвиток серця Морфологія кровоносних судин, їх типи, закономірності ходу тагалуження. Розвиток артерій та вен	2
18	Тема 18. Структура, функції та розвиток органів лімфообігу. Органікровотворення, їх будова, класифікація та розвиток	2
19	Тема 19. Ендокринна система тварин, її морфо-функціональна характеристика	2
20	Тема 20. Закономірності будови та філогенез нервової системи. Рефлекторна дуга та її види. Морфо-функціональна характеристика та онтогенез головного іспинного мозку	2
21	Тема 21. Автономна (вегетативна) нервова система	2
22	Тема 22. Органи чуття, їх характеристика та філогенез. Структура та онтогенез органів смакової, нюхової та тактильної чутливості	2
23	Тема 23. Особливості будови тіла птиці.	2
Разом		46

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
<i>Атестація 1. Будова скелета</i>		
1.	Анатомічні терміни. Будова хребця. Шийні хребці	2
2.	Грудні хребці, ребра, груднина, грудна клітка	2
3.	Поперекові, крижові, хвостові хребці	2
4.	Кістки черепа	2
5.	Кістки плечового і тазового поясів кінцівок	2
6.	Кістки стилоподію і зейгоподію	2
7.	Кістки автоподію	2
Разом		14
<i>Атестація 2. Скелетна мускулатура та шкірний покрив тварин</i>		
8.	М'язи голови. Дорсальні і вентральні м'язи хребта	2
9.	М'язи, що прикріплюють грудну кінцівку. М'язи грудної стінки і живота	2
10.	М'язи кінцівок	2
Разом		6
<i>Атестація 3. Органи травлення, дихання, сечовиділення і розмноження</i>		
11.	Язик і зуби свійських тварин	2
12.	Шлунок (однокамерний і багатокамерний, його будова і розташування)	2
13.	Кишечник – тонкий і товстий, особливості будови і розташування. Травні залози – печінка і підшлункова залоза	2
14.	Трахея і легені у різних тварин	2
15.	Нирки тварин, їх особливості будови і розташування	2
16.	Сім'яниковий мішок, сім'яник, придаток сім'яника, сім'явиносна протока, сім'яний канатик	2
17.	Яєчник, маткова труба. Матка, піхва	2
Разом		14
<i>Атестація 4. Серцево-судинна система, органи кровотворення, імунного захисту та ендокринні залози. Нервова система та органи чуття. Анатомія птиці</i>		

18.	Осердя. Будова серця: клапанний апарат, фіброзний скелет, провідна система, кровопостачання та іннервація	2
19.	Дуга аорти, артерії голови. Артерії грудної кінцівки. Грудна та черевна аорта	2
20.	Формування спинномозкових нервів, їх види і кількість. Плечове, поперекове і крижове сплетення; нерви, що з них виходять	2
21.	Черепно-мозкові нерви	2
22	Головний мозок	2
	Разом	10
	ВСЬОГО	44

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 1. Поняття про анатомію. Об'єкти та методи анатомічних досліджень	7
2.	Тема 2. Тканини та їх класифікація. Зародкові листки та їх диференціація	7
3.	Тема 3. Характеристика апарату руху та будова скелету	7
4.	Тема 4. Структура кістки, як органу. Типи кісток. Хімічний склад кістки та її фізичні властивості	7
5.	Тема 5. Розвиток кісток та закономірності різних видів скостеніння: ендесмальне, енхондральне, перихондральне (періостальне)	7
6.	Тема 6. Будова хребетного стовбуру, його філо- та онтогенез. Структура “кісткового сегменту”. Морфо-функціональна характеристика, філогенез та онтогенез черепа	7
7.	Тема 7. Структура, філо- та онтогенез скелету кінцівок. Способи опори кінцівки об землю	7
8.	Тема 8. З'єднання кісток в скелеті	7
9.	Тема 9. Характеристика м'язової системи. Хімічний склад м'язів. Будова, м'язу як органу. Допоміжні пристосування м'язів.	7
10.	Тема 10. Класифікація м'язів за внутрішньою структурою. Групи м'язів за функціональними особливостями	7
11.	Тема 11. Філогенез та онтогенез скелетних м'язів	7
12.	Тема 12. Будова і функції шкірного покриву, його філогенез та онтогенез. Похідні шкірного покриву, їх морфо-функціональна характеристика, та розвиток.	7
13.	Тема 13. Спланхнологія, поняття про нутрощі. Будова і поділ черевної порожнини	6
14.	Тема 14. Характеристика апарату травлення. Головна кишка - ротоглотка	6
15.	Тема 15. Морфо-функціональна характеристика, філогенез та онтогенез апарату дихання та органів сечовиділення	6

16.	Тема 16. Органи розмноження, їх будова та функціональне призначення. Спільні етапи філогенезу та онтогенезу органів розмноження самців та самок.	7
17	Тема 17. Морфо-функціональна характеристика органів кровообігу, їх філо- та онтогенез. Будова та розвиток серця Морфологія кровеносних судин, їх типи, закономірності ходу та галузнення. Розвиток артерій та вен	7
18	Тема 18. Структура, функції та розвиток органів лімфообігу. Органи кровотворення, їх будова, класифікація та розвиток	7
19.	Тема 19. Ендокринна система тварин, її морфо-функціональна характеристика	7
20.	Тема 20. Закономірності будови та філогенез нервової системи. Рефлекторна дуга та її види. Морфо-функціональна характеристика та онтогенез головного і спинного мозку	7
21.	Тема 21. Автономна (вегетативна) нервова система	7
22.	Тема 22. Органи чуття, їх характеристика та філогенез. Структура та онтогенез органів смакової, нюхової та тактильної чутливості	7
23.	Тема 23. Особливості будови тіла птахів.	7
	Разом	150

Основні види самостійної роботи здобувача

№	Вид самостійної роботи	Години	Терміни виконання	Форма та метод контролю
1	Підготовка до лекційних та практичних занять	50	щотижнево	Усне та письмове опитування
2	Підготовка самостійних питань з тематики дисципліни	64	щотижнево	Усне та письмове опитування
3	Індивідуальні творчі завдання (виконання рефератів та презентації за заданою проблемною тематикою)	16	1 раз на семестр	Спостереження за виконанням, обговорення, виступ з презентацією, усний захист
4	Підготовка до контрольних робіт та тестування	20	2 рази на семестр	Тестування у паперовому вигляді та системі СОКРАТ
Разом			150	

Самостійна робота студента організовується шляхом видачі індивідуального переліку питань і практичних завдань з кожної теми, які не виносяться на аудиторне опрацювання та виконання індивідуального творчого завдання (реферати, презентації).

Самостійна робота здобувача є одним із способів активного, цілеспрямованого набуття нових для нього знань та умінь. Вона є основою його підготовки як фахівця, забезпечує набуття ним прийомів пізнавальної діяльності, інтерес до творчої роботи, здатність вирішувати наукові та практичні завдання.

Виконання здобувачем самостійної роботи передбачає, за необхідності, отримання консультацій або допомоги відповідного фахівця. Навчальний матеріал навчальної дисципліни, передбачений робочою програмою навчальної дисципліни для засвоєння здобувачем у процесі самостійної роботи, виносить на поточний і підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався під час аудиторних занять. Організація самостійної роботи здобувачів передбачає: планування обсягу, змісту, завдань, форм і методів контролю самостійної роботи, розробку навчально-методичного забезпечення; виконання здобувачем запланованої самостійної роботи; контроль та оцінювання

результатів, їх систематизацію, оцінювання ефективності виконання здобувачем самостійної роботи.

Індивідуальні завдання здобувач виконує самостійно під керівництвом викладача згідно з індивідуальним навчальним планом.

У випадку реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувача заняття можуть проводитись за індивідуальним графіком.

Під час роботи над індивідуальними завданнями, розв'язуванням задач не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними.

Орієнтовний перелік тем індивідуальних творчих завдань

Виготовлення анатомічних препаратів з супроводженням описом їх будови, використовуючи анатомічні терміни напрямків та латинські назви складових будови:

1. Хребці різних відділів хребта свійських тварин
2. Плоскі кістки скелета тварин
3. Трубочасті кістки кінцівок свійських тварин
4. Ребра різних тварин у порівнянні
5. Частини черепа свійських тварин на розпилі
6. Свіжі відпрепаровані м'язи голови на черепі тварини
7. Відпрепаровані м'язи ділянки шиї
8. М'язи лопатки та м'язи, що на ній закінчуються
9. Відпрепаровані м'язи грудної клітки
10. Відпрепаровані м'язи живота
11. М'язи ділянок попереку і крижів
12. М'язи хвоста
13. М'язи таза
14. Відпрепаровані м'язи плечового або ліктьового суглоба або зап'ясткового суглобів пальців
15. М'язи кульшового або колінного суглоба або скакового та суглобів пальців
16. Свіжі препарати внутрішніх органів свині, теля, коня або свійської птиці.

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

- іспит;
- тести;
- контрольні роботи;
- захист теми;
- перевірка конспектів;
- презентації здобувача та виступи на наукових заходах.

Форми поточного та підсумкового контролю

- контрольні роботи,
- тестування
- іспит,
- презентації,
- самоконтроль,
- взаємоперевірка.

7. Критерії оцінювання результатів навчання

	Вид навчальної діяльності	Бали
Атестація 1		
1	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	4
2	Участь у роботі на практичних заняттях	4
3	Виконання самостійних завдань	2
4	Виконання контрольних робіт, тестування	5
	Всього за атестацію 1	15
Атестація 2		
7	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	2
8	Участь у роботі на практичних заняттях	2
9	Виконання самостійних завдань	2
10	Виконання контрольних робіт, тестування	4
11	Індивідуальні завдання (виконання реферати, презентації за заданою проблемною тематикою)	5
	Всього за атестацію 2	15
Атестація 3		
11	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	2
12	Участь у роботі на практичних заняттях	4
13	Виконання самостійних завдань	4
14	Виконання контрольних робіт, тестування	5
	Всього за атестацію 3	15
Атестація 4		
16	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	3
17	Участь у роботі на практичних заняттях	3
18	Виконання самостійних завдань	2
19	Виконання контрольних робіт, тестування	4
20	Індивідуальні завдання (виконання реферати, презентації за заданою проблемною тематикою)	3
	Всього за атестацію 4	15
	Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності	10
	Підсумкове тестування	30
	Разом	100

У кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру, до 10% за показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності і до 30% підсумкової оцінки - на іспиті.

Шкала оцінки знань студента

Оцінка за національною 4-бальною шкалою	Рейтинг студента, бали	Оцінка за шкалою ECTS
Відмінно	90 – 100	A
Добре	82-89	B
	75-81	C
	66-74	D
Задовільно	60-65	E
	35-59	FX
Незадовільно	1-34	F

Якщо здобувач упродовж семестру за підсумками контрольних заходів набрав (отримав) менше половини максимальної оцінки з навчальної дисципліни (менше 35 балів), то він не допускається до заліку чи екзамену. Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками контрольних заходів є виконання індивідуальної творчої роботи (презентації).

Програма навчальної дисципліни передбачає врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти

Усний виступ, письмові відповіді, виконання і захист творчої роботи, тестування	Критерії оцінювання
90-100%	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
73-89%	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.
55-72%	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.
35-54%	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
15-34%	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.
0-15%	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.

8. Методичне забезпечення дисципліни

1. Желавський М.М. Програма навчальної дисципліни «Анатомія свійських тварин з латиською термінологією». Рівень вищої освіти другий (магістерський), галузь знань 21 Ветеринарна медицина, спеціальність 212 Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза, освітньо-професійна програма Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза, 2023 р., 25 с.

2. Колечко А.В. Програма навчальної дисципліни Анатомія свійських тварин з латинською термінологією (Anatomy of domestic animals with latin terminology) для студентів спеціальності 212 Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза, 2022. 28 с.

3. Паладійчук О.Р. Програма навчальної дисципліни Анатомія свійських тварин для підготовки магістрів зі спеціальності 212 Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза у вищих навчальних закладах II-IV рівнів акредитації Міністерства освіти і науки України. - Вінниця: ВНАУ, 2017. 15с.

4. Паладійчук О.Р. Анатомія свійських тварин (Апарат руху та шкірний покрив). Методичні вказівки до виконання лабораторних робіт та самостійної роботи студентами освітнього ступеня магістр зі спеціальності 212 Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза. – Вінниця: ОЦ ВДАУ, 2018. 57с.

5. Паладійчук О.Р. Анатомія свійських тварин (Внутрішні органи. Серцево-судинна і лімфатична система. Органи кровотворення та імунного захисту. Нервова система). Методичні вказівки до виконання лабораторних робіт та самостійної роботи студентами освітнього ступеня магістр зі спеціальності 212 Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза. – Вінниця: ОЦ ВДАУ, 2019. 57с.

9. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Анатомія свійських тварин. Практикум. під ред. С.К. Рудика. К., 2000. 248 с.
2. Рудик С.К., Павловський Ю.П., Криштофорова Б.В. Анатомія свійських тварин: Підручник, під ред. С.К. Рудика. К. : Аграрна освіта, 2001. 575 с.
3. Костюк В.К. Атлас анатомії свійських тварин. Osteологія. - К.: Аграрна освіта, 2001. 78 с.
4. Костюк В.К. Атлас анатомії свійських тварин. Синдесмологія. Міологія. Навчальний посібник. Вінниця : Нова книга, 2007. 75 с.
5. Сокульський І. М. Атлас анатомії свійських тварин. Спланхнологія, для проведення лабораторних занять з навчальної дисципліни «Анатомія свійських тварин» для студентів 1-2 курсу факультету ветеринарної медицини, спеціальність 211 «Ветеринарна медицина» Галузь знань 21 «Ветеринарна медицина» Житомир : ЖНАЕУ, 2017. 64 с.

Додаткові

6. Анатомія свійських птахів: навч. посіб. / Горальський Л. П., Хомич В. Т., Кот Т. Ф., Гуральська С. В. Житомир: Полісся, 2011. 52 с.
7. Анатомія та особливості фізіології собак з основами дресирування: навч. посіб. / Горальський Л. П. та ін. Житомир: Полісся, 2008. 448 с.
8. Кот Т. Ф., Гуральська С. В., Житова О. П. Особливості анатомії м'ясоїдних тварин: навч. пос. Житомир: О. О. Євенок, 2019. 204 с.
9. Морфологія с.-г. тварин / [В.Т. Хомич, С.К. Рудик, В.С. Левчук та ін.] ; під ред. В.Т. Хомича. К. : Вища освіта, 2003. 527 с.
10. Морфологія собаки: навч. посібник / В. Т. Хомич, Л. П. Горальський, Ю. С. Ших та ін.; за ред. В. Т. Хомича. Вид. 2-ге, випр. і допов. Житомир: ЖНАЕУ, 2020. 508 с.
11. Рудик С. К. Курс лекцій з порівняльної анатомії: навчальний посібник. К.:

Аграрна освіта, 2002. 108 с.

12. Рудик С. К., Кот Т. Ф. Анатомія кішки. Частина 1. Апарат руху : навч. посіб. Житомир: Полісся, 2011. 104 с.
13. Рудик С. К., Кот Т. Ф. Анатомія кішки. Частина 2. Система органів шкірного покриву. Нутрощі: навч. посіб. Житомир: Полісся, 2012. 78 с.
14. Рудик С. К., Кот Т. Ф. Анатомія кішки. Частина 3. Серцево-судинна, лімфатична, нервова системи. Органи чуття: навч. посіб. Житомир: Полісся, 2013. 104 с.
15. Хомич В. Т., Кот Т. Ф. Морфологія кози: навчальний посібник. Житомир: Полісся, 2016. 344 с.
16. Паладійчук О.Р. Характеристика змін у щитоподібній та ендокринній частині підшлункової залози бичків при підгодівлі їх модифікованою брагою. *Modern scientific researches, Issue 10/ Part 1, Minsk, Belarus (Copernicus. GScholar)*, 2019. P. 105- 109.
17. Паладійчук О.Р. Адаптивні зміни в надниркових залозах бичків на тривале використання в їх раціоні модифікованої кормової добавки. *East European Scientific Journal*, 12 (52), part 5, Warsaw, Poland, 2019. С. 8-14.
18. Паладійчук О.Р. Структурні зміни в органах травлення бичків при згодовуванні добавки з небілковим азотом. *World Journal*, 3, part 2, Svishtov, Bulgaria, 2020. С. 80-90.
19. Паладійчук О.Р. / Paladiyuchuk O.R. Зміни структур рубця бугайців залежно від умов годівлі \ Changes in the rumen structures of bulls depending of the feeding conditions *Colloquium-journal. Polska, Warszawa*. 2021. 9(96). P. 16-22.
20. Журнали: «Ветеринарна медицина», наукові журнали «Морфологія» та «Вісник морфології».